

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. ustalił wartość kapitału początkowego A. O. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj od 1.01.1976 r. do 31.12.1985 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 70,36%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 859,02 zł, ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 70,36% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z FUS. ($70,36\% \times 1220,89 \text{ zł} = 859,02 \text{ zł}$). Przyjęto łącznie 20 lat, 6 miesięcy i 25 dni tj. 246 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok 8 miesięcy tj. 20 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 203,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 72,79%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 94 522,34 zł.

Do ustalenia wysokości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresu od 1.10.1992 do 31.10.1992 gdyż za okres ten nie opłacono składki na ubezpieczenie społeczne

Za okresy nieudokumentowanego wynagrodzenia przyjęto najniższe wynagrodzenie w j.g.u.: 15.09.1973 – 31.12.1974, 19.02.1975 – 19.04.1975, 05.11.1975 – 31.12.1975

/ decyzja k. 18-19 akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z dnia 26 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. przyznał A. O. prawo do emerytury od 1.10.2017 r. tj. od dnia daty wejścia w życie przepisów po rozpoznaniu wniosku z dnia 19.10.2017 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaevidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwota składek zaevidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 31.000,14 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 35.3038,00 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 218,90 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 1.754, 40 zł

/decyzja karty 5 -6 w aktach emerytalnych ZUS/

W dniu 13.11.2017 r. wnioskodawca A. O. złożył odwołanie od obu powyższych decyzji, wnosząc o ponowne wyliczenie emerytury i ustalenie wysokości kapitału początkowego w oparciu o treść jego dokumentacji pracowniczej dostarczonej do ZUS. Ubezpieczony wskazał, iż ustalenie wynagrodzenia za okresy 15.09.1973 – 31.12.1974, 19.02.1975 – 19.04.1975, 05.11.1975 – 31.12.1975 winno nastąpić w oparciu o wpisy w książeczce ubezpieczeniowej, gdyż dostarczenie zaświadczenia RP 7 a z uwagi na likwidację zakładu pracy jest niemożliwe. Nadto winien zostać uwzględniony okres 1.10.1992 do 31.10.1992 r. gdyż opłacono stosowne składki.

/ odwołanie k. 2 akt VIII U 2209/17 i k. 2 akt VIII U 2210/17/

W odpowiedzi na oba odwołania z dnia 20.11.2017 r. organ rentowy wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, iż do stażu pracy nie uwzględniono okresu od 1.10.1992r. do 31.10.1992r. z uwagi na nieopłacenie przez wnioskodawcę składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono na podstawie znajdujących się w aktach dokumentów płacowych za okresy zatrudnienia od 6.11.1972r. do 8.09.1973r., od 1.01.1976r. do 31.01.1977r., od 16.03.1977r. do 30.06.1980r. od 1.07.1980r. do 31.05.1990r., od 1.08.1990r. do 31.01.1991r., od 1.08.1991r. do 30.11.1991r., od 1.08.1992r. do 30.09.1992r., od 1.05.1993r. do 31.12.1994r. Za okresy zatrudnienia od 15.09.1973r. do 31.12.1974r., od 19.02.1975r. do 19.04.1975r., od 5.11.1975r. do 31.12.1975r. przyjęto, zgodnie z art. 15 ust. 2a w/w ustawy minimalne, wynagrodzenie w j.g.u.

Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego nie uwzględniono wynagrodzeń wynikających z legitymacji ubezpieczeniowej za 1974r. i od 1.01.1975r. do 19.04.1975r., bowiem wynagrodzenie zostało określone stawką miesięczną + premia, bez podania konkretnego wynagrodzenia uzyskanego przez wnioskodawcę w spornym okresie.

/ odpowiedz na odwołanie k. 3-4 akt VIII U 2209/17 i k. 3-4 akt VIII U 2210/17/

Zarządzeniem z dnia 27 listopada 2017 r. na podstawie art. 219 kpc sprawę o sygnaturze VIII U 2210/17 połączono ze sprawą o sygn. akt VIII U 2209/17 i nakazano ich łączne rozpoznanie pod numerem sprawy VIII U 2209/17

/ zarządzenie k.5 akt VIII U 2210/17/

Pismem procesowym z dnia 7 stycznia 2019 r. oraz 15.04.2019 r. wnioskodawca ostatecznie sprecyzował, iż domaga się uwzględnienia;

- za okres zatrudnienia od 6.11.1972 – 08.09.1973 w (...) Zakładach (...) wynagrodzenia wynikającego z ze źródłowej dokumentacji płacowej,

- za okres zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...) w (...) Spółdzielni (...) w Ł. wynagrodzenia w oparciu o wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej i zeznania świadków, oświadczenie dyrektora Z. J./ k. 86 akt rentowych/ od 1.01.1974 -31.12.1974 wynagrodzenia w kwocie 2500 miesięcznie plus premia 40 %, od 19.02.1975 - 19.04.1975 wynagrodzenia w kwocie 2800 miesięcznie plus premia 40 %.

- za okres zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) P. Oddział Z. od 5.11.1975 r. do 31.12.1975 r. wynagrodzenia jak w 1976 przy przeciętnym miesięcznym zarobku w tym roku 3.771 zł,

- za okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w Ż. wynagrodzenia za okres od sierpnia do grudnia 1977 r. w niepomniejszonej wysokości 3.700 zł miesięcznie oraz ekwiwalentu za urlop wypłaconego w 1980 w kwocie 7.945 zł

Nadto zaliczenia okresu służby wojskowej 23.04.1975 r. do 17.10.1975 r. do okresu składkowego, uwzględnienia miesiąca października 1992 r. w stażu ubezpieczeniowym jako okresu za który wnioskodawca opłacił składki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy od 1.07.1995 r. do 31.12.1998 r. jako okresu nieskładkowego

/ pismo k. 64- 67, pismo k. 98 -99/.

Na rozprawie w dniu 23 maja 2019 r. strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

/ stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 23 maja 2019 r. 00:00:57 -00:01:54/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. O. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 14 czerwca 2017 r. A. O. złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego, zaś w dniu 19 października 2017 r. wniosek o emeryturę.

/wniosek o ustalenie kapitału początkowego k. 1-5 akt kapitałowych ZUS. wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego. Do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął następujące dochody stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonego uznając je za najkorzystniejsze dla wnioskodawcy :

- 1976 rok – 45 253,00 zł; stanowiło 88,09% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1977 rok – 34 266,00zł; stanowiło 67,78% przeciętnego wynagrodzenia
- 1978 rok – 67 552,00 zł; stanowiło 115,19% przeciętnego wynagrodzenia
- 1979 rok – 64 620,00 zł; stanowiło 101,09% przeciętnego wynagrodzenia
- 1980 rok – 50 989,00 zł; stanowiło 70,35% przeciętnego wynagrodzenia
- 1981 rok – 42 000,00 zł; stanowiło 45,52 % przeciętnego wynagrodzenia
- 1982 rok – 44 000,00 zł; stanowiło 31,52% przeciętnego wynagrodzenia
- 1983 rok – 71 900,00 zł; stanowiło 41,39 % przeciętnego wynagrodzenia
- 1984 rok – 136 800,00 zł; stanowiło 67,70% przeciętnego wynagrodzenia
- 1985 rok – 180 00,00 zł; stanowiło 74,98 % przeciętnego wynagrodzenia

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 20 akt kapitałowych/

W oparciu o powyższe zaskarżoną decyzją z dnia 26 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przyznał A. O. prawo do emerytury od 1.10.2017 r. tj. od dnia daty wejścia w życie przepisów po rozpoznaniu wniosku z dnia 19.10.2017 r.

/decyzja karty 5 -6 w aktach emerytalnych ZUS/

A. O. w okresie od 6.11.1972 – 08.09.1973 pracował w (...) Zakładach (...)

/potwierdzenie okresów zatrudnienia k. 51 akt rentowych ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa koperta k. 90 akt rentowych ZUS/

Za wskazany okres zatrudnienia przy wyliczeniu należnych wnioskodawcy świadczeń przyjęto wynagrodzenie wyszczególnione w dokumentacji płacowej za ten okres – zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu tj kwotę 2.595 zł za -1972 r. i kwotę 16 182,60 zł za 1973 r.

/zaświadczenie RP 7 k. 87 akt rentowych ZUS pismo ZUS k. 73-73 v./

Ubezpieczony w okresie 15.09.1973 – 31.12.1974, 19.02.1975 – 19.04.1975, był zatrudniony w oparciu o umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Wojewódzkim Związku (...) w (...) Spółdzielni (...) w Ł.

/ świadectwo pracy k. 15 akt rentowych ZUS/

W tym okresie wnioskodawca był zatrudniony w charakterze majstra i otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze i premie w wysokości procentowej wynagrodzenia podstawowego.

/zeznania świadka Z. J. (2) protokół z rozprawy z dnia 17 maja 2018 r. 00:18:39 -00:28:23, zeznania świadka K. O. protokół z rozprawy z dnia 17 maja 2018 r. 00:28:23 - 00:36:14 /

W świetle wpisów do legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy za wskazany okres zatrudnienia w 1974 r. wynosiła miesięcznie 2500 zł + premia, w 1975 r. 2800 zł + premia.

/ legitymacja ubezpieczeniowa k. 82-83 koperta k. 91 akt ZUS/

Za okres zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...) przy wyliczeniu wnioskodawcy kapitału początkowego i należnej emerytury przyjęto minimalne wynagrodzenie w jgu.

/bezsporne pismo ZUS k. 73-73 v./

W okresie od 23.04.1975 r. do 17.10 1975 wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową . Okres ten został zaliczony przez ZUS do okresów składkowych przy wyliczeniu kapitału początkowego i należnych wnioskodawcy świadczeń.

/zaświadczenie (...) k. 16 akt rentowych ZUS, pismo ZUS k. 73-73 v./

W okresie od 05.11.1975 – 31.01.1977 wnioskodawca pracował w Spółdzielni Pracy (...) P. Odział Z. następnie przekształconą w (...) Spółdzielnię Pracy (...) w W..

/potwierdzenie okresów zatrudnienia k. 51 akt rentowych ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 82-83 koperta k. 91 akt ZUS/.

Za wskazany okres zatrudnienia przy wyliczeniu należnej wnioskodawcy emerytury i wysokości kapitału początkowego wynagrodzenie A. O. w latach 1976 -1977 przyjęto w oparciu o zaświadczenie na druku RP – 7 tj kwoty:

- 45.253 zł w 1976 r. i

-3.058 zł w 1977 r.

Za nieudokumentowany okres od 5.11.1975 r. do 31.12.1975 r. przyjęto minimalne wynagrodzenie w jgu.

/ zaświadczenie RP 7 z 29.08.1999 r. k. 88 pismo ZUS k. 73-73 v./

W świetle wpisów do legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy wysokość wynagrodzenia za wskazany okres zatrudnienia A. O. wynosiła 45.253 zł w 1976 r. przy przeciętnym miesięcznym zarobku w tym roku 3771 zł

/ legitymacja ubezpieczeniowa k. 82-83 koperta k. 91 akt rentowych ZUS/

W okresie od 16 marca 1977 r. do 30 czerwca 1980 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) w Ż..

/potwierdzenie okresów zatrudnienia k. 51 akt rentowych ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 82-83 koperta k. 91 akt rentowych ZUS/.

Za wskazany okres zatrudnienia przy wyliczeniu należnej wnioskodawcy emerytury i wysokości kapitału początkowego wynagrodzenie przyjęto w oparciu o zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu tj. kwoty:

- 31.208 zł w 1977 r.

- 67. 552 zł w 1978 r.

- 64.620 zł w 1979 r.

-29.989 zł w 1980 r.

/ zaświadczenie RP 7 z 2.09.1999 r. k. 90 akta rentowe ZUS pismo ZUS k. 73-73 v. karty wynagrodzeń z lat 1978 -1981 r. koperta k. 84/

Zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za rok 1977 r. zostało wystawione na podstawie archiwalnych list płac, na których od sierpnia 1977 r. do grudnia 1977 r. wynagrodzenie zostało zmniejszone – brak przyczyny zmniejszenia kwot.

/ pismo agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa k. 89 akt rentowych ZUS/

Do podstawy wymiaru za wskazany okres zatrudnienia nie uwzględniono ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy w wysokości 7945 zł wypłaconego w 1980 r. ponieważ brak było informacji jakiego roku dotyczyła kwota wypłacona po ustaniu zatrudnienia

/ pismo agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa k. 89 akt rentowych ZUS pismo ZUS k. 73-73 v./

Za wskazany okres zatrudnienia w legitymacji ubezpieczeniowej wskazano następujące kwoty zarobku brutto :

- 34,448 zł w 1977 r.

- 62.935 zł w 1978 r.

- 65 415 zł w 1979 r.

-29.321 zł w 1980 r.

/ legitymacja ubezpieczeniowa k. 84-85 koperta k. 91 akt rentowych ZUS/

Wnioskodawca miał zarejestrowaną własną działalność gospodarczą.

/ decyzja k. 35, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej k. 36., zaświadczenie k. 37 zaświadczenie k 38/.

Okresy prowadzenia działalności gospodarczej przez wnioskodawcę zaskarżonymi decyzjami zostały uwzględnione na podstawie poświadczeń z Wydziału (...) i składek sporządzonych w oparciu o dokumentację znajdującą się w ZUS za okres od 1.07.1980 do 30.06.1995 r. z wyjątkiem okresu od 1.10.1992r. do 31.10.1992r. ponieważ za ten okres brak potwierdzenia opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne.

/poświadczenie ubezpieczenia z 28.07.2017 r. k 9 -10 akt akt kapitałowych ZUS pismo ZUS k. 73-73 v./

W październiku 1992 r. wnioskodawca nie miał wypłaconego zasiłku chorobowego.

/ zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach z ubezpieczenia społecznego k. 14-14 w. akt Kapitałowych ZUS/.

Wpis w legitymacji ubezpieczeniowej (porady ambulatoryjne) wskazuje na niezdolność do pracy wnioskodawcy potwierdzoną przez lekarza w okresie od 15 do 30.10.1992 r.

/ legitymacja ubezpieczeniowa k. 37 koperta k. 91 akt rentowych ZUS/

Wnioskodawca nie dysponuje potwierdzeniem opłacenia składki za okres października 1992 r.

/ bezsporne/

Od dnia 1 lipca 1995 r. wnioskodawca miał przyznane prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

/ decyzja k. 13-14 v. akt rentowych ZUS/

Przyjmując hipotetycznie do obliczenia wysokości kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy w najkorzystniejszym wariantcie za okres zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...) w (...) Spółdzielni (...) w Ł. od 1 stycznia 1974 r. do 19 kwietnia 1975 r. wynagrodzenia w kwocie 2.500 miesięcznie oraz dodatkowo ekwiwalentu wypłaconego za urlop wypoczynkowy w 1980 w kwocie 7945,00 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1.01.1972 r. do 31.12.1981 r. wyniósł 72,48%, a wartość kapitału na dzień 1.01.1999 r. – 96.027,14 zł.

/ pismo procesowe ZUS k. 90 wyliczenie hipotetyczne kapitału początkowego k. 29-30/

Do obliczenia hipotetycznego wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego w ten sposób organ rentowy przyjął następujące dochody stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wnioskodawcy uznając je za najkorzystniejsze:

- 1972 rok – 2 595,00 zł; stanowiło 51,71% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1973 rok – 19 715,88 zł; stanowiło 58,72% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1974 rok – 30 000,00 zł; stanowiło 78,49% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1975 rok – 7 216,07 zł; stanowiło 36,88% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1976 rok – 45 253,00 zł; stanowiło 88,09% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1977 rok – 34 266,00 zł; stanowiło 67,78 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1978 rok – 67 552,00 zł; stanowiło 115,19% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1979 rok – 64 620,38 zł; stanowiło 101,09% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1980 rok – 58 934,00 zł; stanowiło 81,31% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1981 rok – 42 000,00 zł; stanowiło 45,52% przeciętnego wynagrodzenia,

/ pismo procesowe ZUS k. 90, wyliczenie hipotetyczne k. 95/

Hipotetyczna wysokość emerytury przy tych założeniach na dzień 1.10.2017 r. tj. na dzień przyznania zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej wynosi: 1.780,08 zł brutto.

Przy tym kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi – 358.658,38 zł,

kwota zwaloryzowanych składek wynosi – 31.000,14 zł

średnie dalsze trwanie życia - 218,90 m-cy

$((...),38 + (...),14) \cdot 218,90 = 1.780,08 \text{ zł}$

/ pismo procesowe ZUS k. 90 wyliczenie hipotetyczne emerytury k. 96/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była

kwestionowana przez żadną ze stron. Nadto na podstawie zeznań świadków Z. J. (2) i K. O. jednakże tylko w zakresie w jakim wskazywali na fakt wypłaty wnioskodawcy wynagrodzenia zasadniczego i premii w okresie zatrudnienia. W tym zakresie zeznania korespondowały bowiem z wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy.

W ocenie Sądu wskazane dowody nie mogły natomiast posłużyć do ustalenia faktycznych zarobków wnioskodawcy w tym okresie w tym do ustalenia wysokości i charakteru wypłacanej mu premii. Z zeznań świadków nie wynika bowiem jak konkretnie kształtowało się wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy oraz wysokość poszczególnych dodatków. Świadkowie nie umieli wskazać konkretnych kwot wynagrodzenia oraz wysokości premii, nie umieli wskazać jakiego okresu czasowego premia miała dotyczyć oraz jak często była wypłacana. Ich zeznania w tym zakresie jak i odnośnie wskazania na stały- regulaminowy lub uznaniowy charakter premii były rozbieżne. Stąd nie sposób wnioskować czy w istocie premia była wypłacana wnioskodawcy w wysokości stałej 40 % na co wskazywał ubezpieczony, czy też jej wysokość mogła być ograniczona z uwagi na wyniki pracy i uznaniowa decyzje przełożonych. Nie jest w tym zakresie rozstrzygające również oświadczenie dyrektora Z. J. złożone na piśmie do akt rentowych. Po pierwsze, nie zostało ono bezpośrednio potwierdzone przed Sądem, nie przesłuchano świadka na te okoliczność. Po drugie, odsyła ono w zakresie uzyskiwanych zarobków w tym premii do wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy. Ta zaś nie precyzuje jak kształtowała się wysokość premii. Tym samym nie sposób określić w jakiej wysokości i jak często premia była wnioskodawcy wypłacana, a skoro dla potrzeb emerytalnych wynagrodzenie musi zostać ustalone w sposób pewny brak było podstaw do czynienia ustaleń faktycznych na tej podstawie.

W ocenie Sądu także zapisy legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy mogły posłużyć do ustalenia zarobków wnioskodawcy za wskazany okres w ograniczonym zakresie. O ile w istocie w oparciu o jej zapisy można przyjąć, iż wynagrodzenie zasadnicze wnioskodawcy w spornym okresie wynosiło minimum 2.500 zł miesięcznie - wynagrodzenie w 1974 r. 2.500 zł miesięcznie plus premia, brak podstaw do uznania, na co wskazuje skarżący iż od 1975 r. wynagrodzenie to uległo podwyższeniu i wynosiło 2.800 zł miesięcznie plus premia. Zapis w legitymacji ubezpieczeniowej w tym zakresie wskazuje bowiem wyłącznie kwotę wynagrodzenia, nie precyzując, iż dotyczy ono pensji miesięcznej a nie wynagrodzenia wypłaconego w skali tego roku. Tym samym zapisu tego nie można uznać za jednoznaczny dla ustalenia rzeczywistego wynagrodzenia wnioskodawcy. Miarodajna dla przeliczenia wnioskodawcy kapitału początkowego i emerytury mogła być zatem wyłącznie wskazana w legitymacji kwota 2.500 zł miesięcznie wyższa niż wynagrodzenie w jgu przyjęte przez organ rentowy za wskazany okres a wypłacana niewątpliwie wnioskodawcy co miesiąc w całym spornym okresie zatrudnienia.

Zdaniem Sądu Okręgowego zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy nie mogą posłużyć też do ustalenia niewątpliwie wysokości osiąganych przez niego zarobków za nieudokumentowany okres zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w okresie 5.11.1975 -31.12 1975 . Brak jest podstaw do przyjęcia twierdzeń wnioskodawcy, iż zarobek w 1975 r. kształtował się tak samo jak zarobek potwierdzony zaświadczeniem na druku RP – 7 w 1976 r. Brak na to jednoznacznych dowodów, zaś kwota 3.771 wynikająca z legitymacji stanowi przeciętny miesięczny zarobek w 1976 r. nie zaś wysokość faktycznie przyznanego i wypłaconego mu niezmiennie uposażenia – wysokości pensji. Przyjęcie jakichkolwiek domniemań w tym zakresie nie jest natomiast dopuszczalne.

W ocenie Sądu w oparciu o treść dokumentacji przedłożonej w procesie nie można uznać też, iż wynagrodzenie przyjęte do wyliczenia kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy - za okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w Ż. za okres od sierpnia do grudnia 1977 r. winno zostać uwzględnione w niepomniejszonej wysokości 3.700 zł miesięcznie. Odnosząc się do powyższego wskazać należy, iż dokumentacja źródłowa w postaci kart wynagrodzeń za ten okres złożona w procesie jak i zaświadczenie RP 7 potwierdza wyłącznie fakt wypłaty kwot w niej wskazanych. W istocie nie została wskazana przyczyna zmniejszenia wynagrodzenia wnioskodawcy, jednakże to samo w sobie nie oznacza, iż faktycznie do wskazanego pomniejszenia nie doszło a wskazanie tych kwot jest wynikiem błędu. Żadne dowody na tę okoliczność w procesie nie zostały przedstawione. Tym samym w tym zakresie brak było podstaw do poczynienia w oparciu o treść tej dokumentacji ustaleń odmiennych.

Niemniej jednak, zdaniem Sądu do wyliczenia świadczeń należnych wnioskodawcy uwzględnić należało fakt wypłaty w 1980 r. należnego mu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. W istocie w oparciu o treść dokumentacji

nie wiadomo stricte za jaki okres ekwiwalent ten miał wnioskodawcy przysługiwać. Bezspornie jednak w świetle wskazanej dokumentacji, do wypłaty tego elementu wynagrodzenia wnioskodawcy w kwocie 7.945 zł doszło po rozwiązaniu z nim stosunku pracy w 1980 r. Tym samym nieuzasadnioną jest odmowa uwzględnienia tego elementu uposażenia przy ustaleniu wysokości kapitału początkowego oraz emerytury.

W ocenie Sądu w oparciu o przedłożoną przez wnioskodawcę legitymację ubezpieczeniową nie można również wiarygodnie stwierdzić, iż okres od 1-30.10.1992 r. winien zostać zaliczony do okresu ubezpieczeniowego. Po pierwsze wskazać należy, iż wnioskodawca nie przedłożył żadnego dowodu potwierdzającego fakt opłacenia składki za ten okres w prawidłowej wysokości. Po drugie wpis w legitymacji z w okresie od 15-30.10. 1992 wnioskodawca był niezdolny do pracy nie przesądza wypłaty zasiłku chorobowego za ten okres i nie przesądza faktu podlegania ubezpieczeniom społecznym w tym czasie. Wpisy w legitymacji nie są zatem wystarczającą podstawą dla poczynienia wiążących ustaleń w tym zakresie.

Czyniąc ustalenia w sprawie Sąd oparł się również na hipotetycznym wyliczeniu wysokości kapitału początkowego jak i emerytury wykonanym przez ZUS przy piśmie z dnia 28 marca 2019, który nie był kwestionowany przez wnioskodawcę pod względem rachunkowym i który Sąd uznał za uprawniony w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego. Powyższe wyliczenia obejmowały bowiem zarobki faktycznie wypłacone wnioskodawcy i znajdowały pokrycie w dokumentacji płacowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania jedynie częściowo zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 173 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1383), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Stosownie do art. 174 ust. 1 tejże ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Zgodnie z ust. 2, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z ust. 3 przywołanego artykułu, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Według ust. 3b w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2013 roku (w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 %

tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei w myśl art. 15 ust. 1 powyższej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Jak stanowi art. 15 ust. 4 w/w ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Z kolei ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, a więc dla osób takich jak A. O. , urodzony (...) określa przepis art. 24 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie natomiast do treści art. 25 ust 1 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych

na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Z kolei zgodnie z art. 26 ust 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W ust. 2 wskazano, że wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Przy czym w ust. 4 i 5 wskazano, że tablice trwania życia ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Z powyższych przepisów wynika jednoznacznie, że zasadą obowiązującą przy ustalaniu wysokości emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. jest zasada zdefiniowanej składki, zgodnie z którą wysokość świadczenia zależy z jednej strony od sumy składek emerytalnych jakie zostały zgromadzone na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS za okres poczynając od 1 stycznia 1999 r., zaś z drugiej od wysokości kapitału początkowego, tj. od kwoty ustalonej oddzielnie dla każdego ubezpieczonego według ustalonego przez ustawodawcę wzoru, odzwierciedlającej w przybliżeniu stan jego konta ubezpieczeniowego za okres do 31 grudnia 1998 r.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do uwzględnienia faktycznych wysokości zarobków osiągniętych przez wnioskodawcę, w okresie kiedy był zatrudniony w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Pracy, Spółdzielni Pracy (...), Zakładzie (...) w Ż., uwzględnienia miesiąca października 1992 r. w stażu ubezpieczeniowym jako okresu za który wnioskodawca opłacił składki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, nadto zakwalifikowania okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy od 1.07.1995 r. do 31.12.1998 r. jako okresu nieskładkowego

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać należy, że zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011, Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. obowiązuje od 23 listopada 2011 r. i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z § 20 pkt. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. - mającym zastosowanie w sprawie odwołującego się - środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art.227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy

innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego / por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 186/97, opubl. OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. sygn. I UK 115/06, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, Nr 17-18, poz. 257, str. 753/. Przy czym nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) /por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPIUS 1999, nr 20, poz. 662/.

Przy tym wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Mając powyższe na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornymi okresami zatrudnienia wnioskodawcy, co dało Sądowi podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonych decyzji w świetle zarzutów podniesionych w odwołaniu.

W ocenie Sądu w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego zachodzą podstawy do uwzględnienia przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzenia uzyskanego przez wnioskodawca okres 1.01.1974 -31.12.1974, 19.02.1975 -19.04.1975 w kwocie 2500 miesięcznie. Wysokość dochodów uzyskiwanych za ten okres w tym zakresie potwierdzają jednoznacznie wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy. Zatem uprawnionym było przyjęcie tak określonego w dokumentach wynagrodzenia nie zaś - jak przyjął organ rentowy - najniższego obowiązującego w tamtym czasie w gospodarce społecznej.

W podobnych przyczyn, zdaniem Sądu Okręgowego, zachodziła również podstawa do uwzględnienia przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego i emerytury ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacony wnioskodawcy w 1980 r. po ustaniu zatrudnienia. Z przedłożonych w procesie dokumentów kart wynagrodzeń oraz załącznika do druku RP – 7 niewątpliwie wynika, iż wskazany element uposażenia został wnioskodawcy wypłacony oprócz kwot wskazanych w zaświadczeniu. Tym samym pomimo braku wskazania jakiegoś stricte okresu wypłata ekwiwalentu miała dotyczyć nie było żadnych wątpliwości, że A. O. je otrzymał co winno znaleźć stosowne odzwierciedlenie przy wyliczeniu należnych mu świadczeń i kapitału początkowego.

Na tej podstawie, mając na uwadze wszechstronne zbadanie sprawy, Sąd zobowiązał organ rentowy do dokonania wyliczenia hipotetycznej wysokości kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku przy uwzględnieniu wskazanych wyżej danych. Przyjmując hipotetycznie do obliczenia wysokości kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy w najkorzystniejszym wariantcie za okres zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...) w (...) Spółdzielni (...) w Ł. od 1 stycznia 1974 r. do 19 kwietnia 1975 r wynagrodzenia w kwocie 2500 miesięcznie oraz dodatkowo ekwiwalentu wypłaconego za urlop wypoczynkowy w 1980 w kwocie 7945,00 zł wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1.01.1972 r. do 31.12.1981 r. wyniósł 72,48%, a wartość kapitału na dzień 1.01.1999 r. – 96.027,14 zł. Tak wyliczony kapitał jest korzystniejszy od dotychczasowego wynoszącego 94 522,34 zł ustalonego zaskarżoną decyzją z dnia 21 sierpnia 2017 r. i rzutuje na zwiększenie wysokości należnej wnioskodawcy emerytury do kwoty 1780,08 zł brutto.

Sąd uznał natomiast, żądania odwołującego podnoszone w pozostałym zakresie za bezzasadne.

Brak podstaw do uznania, iż ubezpieczony w okresie zatrudnienia Wojewódzkim Związku (...) w (...) Spółdzielni (...) w (...) 02.1975 – 19.04.1975, otrzymywał miesięcznie wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 2.800 zł. W ocenie Sądu żaden z dowodów przeprowadzonych w sprawie w tym zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej jak i zeznania świadków nie potwierdzają tej okoliczności. Jeszcze raz podnieść należy, iż zapisy zawarte w legitymacji ubezpieczeniowej w tym zakresie są nieprecyzyjne. Wskazują na wynagrodzenie w roku 1975 w kwocie 2.800 zł plus premia bez wskazania czy dotyczą kwot miesięcznego wynagrodzenia czy też przychodów otrzymanych w 1974 r. w ogóle. Z tych też względów podana kwota pozostaje bez wpływu na wysokość należnych wnioskodawcy świadczeń.

Brak też podstaw do uznania iż ubezpieczony w całym okresie zatrudnienia we wskazanym zakładzie pracy tj. 15.09.1973 – 31.12.1974, 19.02.1975 – 19.04.1975, otrzymywał premie w stałej wysokości 40 %.

Jak już podniesiono powyżej w wnioskodawca nie przedłożył żadnych miarodajnych dowodów potwierdzających wysokość premii uzyskiwanych w całym spornym okresie zatrudnienia. Twierdzenia wnioskodawczyni co do osiągniętych przez niego w tym zakresie faktycznie zarobków są całkowicie gołosłowne. Załączona do akt sprawy dokumentacja, jak i zeznania świadków wskazują, iż w istocie premia faktycznie ubezpieczonemu przysługiwała i stanowiła procentowy udział jej wynagrodzenia zasadniczego, ale jednocześnie nie pozwalają one na ustalenie, w jakiej konkretnie wysokości. Legitymacja ubezpieczeniowa w ogóle wysokości premii nie precyzuje zaś świadkowie wskazują na premie wysokości 40 lub do 40 % niespójnie podkreślając bądź jej regulaminowy bądź uznaniowy charakter. Z uwagi na brak dokumentacji świadczącej o wysokości premii nie było możliwe przyjęcie, że wynosiła ona zawsze 40 % wynagrodzenia zasadniczego, jak chce tego ubezpieczony. W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie ma możliwości ustalenia wysokości kwot wypłaconych tytułem premii, za cały sporny okres ponieważ brak jest dokumentacji w tym zakresie, brak jest regulaminów premiowania, czy wynagradzania.

W przypadku wynagrodzenia zasadniczego lub innych obligatoryjnych składników wynagrodzenia, wynikających z obowiązujących przepisów, można przyjąć najniższe wynagrodzenie obowiązujące w czasie, którego dotyczy żądanie uwzględnienia tego okresu do przeliczenia świadczenia. W sytuacji takiego składnika wynagrodzenia, jakim jest premia, konieczne jest jednak istnienie dowodów potwierdzających bez wątpliwości fakt wypłaty premii oraz jej wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, LEX nr 390123). Nie można bowiem pominąć, iż wysokość świadczenia emerytalnego pozostaje funkcją uzyskiwanych niegdyś dochodów, a zatem dla jego wyliczenia nieodzownym pozostaje ustalenie rzeczywistych zarobków, jako decydujących o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenie społeczne. Niedopuszczalne przy tym jest opieranie się jedynie na hipotezach czy założeniach, wynikających z przyjęcia średnich wartości. Nie ma zatem podstaw do określenia, czy i jakie kwoty tytułem premii stanowiły w całym spornym okresie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Tylko niewątpliwe dochody ze stosunku pracy w udowodnionej wysokości, od których odprowadzono składki, mogą być uwzględnione do ustalania wysokości świadczeń emerytalno-rentowych.

Z całą mocą podkreślenia wymaga, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Ustalenie rzeczywistych zarobków jest decydujące o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Właściwie tylko dokumentacja własna stanowi w postępowaniu sądowym precyzyjny dowód na wysokość wynagrodzenia świadczeniobiorcy. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że co do zasady nie ma możliwości wyliczenia wynagrodzenia, a co za tym idzie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika podstawy wymiaru emerytury lub renty, w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, czy też wynikające z porównania wynagrodzenia innych pracowników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Legalis nr 181419). Wprawdzie w toku postępowania sądowego strona może dowodzić wysokości wynagrodzeń na potrzeby ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia wszelkimi środkami dowodowymi, zatem dowodem na tę okoliczność mogą być zarówno dokumenty dotyczące wynagradzania osób zatrudnionych w tym samym okresie, w tym samym zakładzie pracy i przy pracy tego samego rodzaju, co ubezpieczony, jak też zeznania tych osób, nie oznacza to jednak, że wykazanie konkretnych zarobków w celu obliczenia wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego

może być dokonywane w sposób przybliżony, jedynie na zasadzie uprawdopodobnienia (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 lipca 2013 r., III AUa 1714/12, Legalis nr 739136, w wyroku z dnia 29 września 2014 r., III AUa 2618/13, Legalis nr 1163500). Z powyższych względów nie jest możliwe ustalenie nowej wysokości kapitału początkowego i świadczenia emerytalnego wnioskodawcy z uwzględnieniem podnoszonej przez wnioskodawcę premii, których wysokość nie jest precyzyjnie określona w dokumentacji płacowej w oparciu tylko o twierdzenia wnioskodawczyni i w oparciu o zeznania świadków. Wyżej wymienieni nie byli bowiem w stanie wskazać w jakiej wysokości wnioskodawca w spornym okresie otrzymywał to wynagrodzenie.

Z powyższych względów bezzasadnym jest także żądanie wnioskodawcy uwzględnienia przy wyliczeniu należnych mu świadczeń za okres zatrudnienia od 5.11.1975 r. do 31.12.1975 r. w Spółdzielni Pracy (...) P. Oddział Z. wynagrodzenia jak w 1976 przy przeciętnym miesięcznym zarobku w tym roku 3.771 zł, zgodnie z wpisem w legitymacji ubezpieczeniowej, oraz za okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w Ż. od sierpnia do grudnia 1977 r. wynagrodzenia w niepomniejszonej wysokości 3.700 zł miesięcznie.

Żaden z dokumentów przedstawionych w procesie nie wskazuje, iż wynagrodzenie wnioskodawcy na przestrzeni wskazanych lat było niezmienne. Tymczasem nie jest możliwe poczynienie żadnych ustaleń w tej materii na zasadzie automatyzmu. Ponadto przyjęcie takich założeń w stosunku do okresu zatrudnienia za okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w Ż. byłoby nadto sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Znamiennym jest, iż za wskazany okres zatrudnienia istnieją listy wynagrodzeń, które jednoznacznie wskazują na przyznanie wynagrodzeń w zmniejszonej wysokości. Mimo, że niejasne są przyczyny tego stanu rzeczy wskazać należy iż niedopuszczalnym jest przyjęcie, iż w dokumentacji płacowej pracodawca zamieszczały dane, które nie polegałyby na prawdzie. Domniemywanie zaś błędu w dokumentacji za okres 5 miesięcy przy braku jakichkolwiek wskazań te okoliczności uprawdopodobniających nie może zostać zaakceptowane. W ocenie Sądu same twierdzenia odwołującego w tym zakresie nie są wystarczające. Jeszcze raz podnieść należy, iż w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się te same reguły dowodzenia jak w zwykłym procesie cywilnym. W szczególności zastosowanie mają art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. W myśl art. 6 kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 459) ciężar udowodnienia spoczywa na osobie, która z faktu wywodzi skutki prawne. Odwołujący w toku niniejszego postępowania pomimo spoczywającym na nim ciężarze dowodów nie wykazał, iż otrzymał przez cały wskazany wyżej sporny okres wynagrodzenie w stałej wysokości.

W ocenie Sądu z uwagi na braki dowodowe nie jest możliwe również ustalenie, iż w październiku 1992 r. wnioskodawca podlegał ubezpieczeniom społecznym i okres ten winien zostać uwzględniony przy wyliczeniu zarówno wysokości emerytury wnioskodawcy jak i kapitału początkowego. Wnioskodawca nie dysponuje żadnym dowodem potwierdzającym fakt opłacenia składki za wskazany okres, a okoliczności zbadane w procesie nie potwierdziły podnoszonego przez niego faktu wypłaty zasiłku chorobowego za czas niezdolności do pracy niewątpliwie przypadającej w tym okresie. Zatem i w tym zakresie zaskarżone decyzje odpowiadają prawu.

Nie jest również możliwe zaliczenie zgodnie z żądaniem wnioskodawcy okresu pobierania renty tytułu niezdolności do pracy od 1.07.1995 r. do 31.12.1998 r. jako okresu nieskładkowego. Okres ten nie został bowiem zakwalifikowany przez ustawodawcę do tej kategorii w świetle art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Renta z tytułu niezdolności do pracy (uprzednio renta inwalidzka) nie jest natomiast z pojęciem tożsamym z rentą chorobową, o której mowa w art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczenia Społecznego (t.j. Dz.U. Z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.). Renta chorobowa wymieniona w art. 7 pkt 2 powołanej wyżej ustawy dotyczy świadczenia, które wprowadzono do systemu świadczeń ubezpieczeniowych od dnia 1 stycznia 1975 r. na mocy dodania art. 29a i art. 29b do ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 3, poz. 6 ze zm.). /wyrok WSA Szczecin z dnia 01-08-2007 (...) SA/Sz 256/07 – Legalis Numer 310985/ Zatem odwołanie i w tym zakresie nie mogło zostać uwzględnione.

Na koniec dla porządku podnieść ponadto należy iż okres służby wojskowej wnioskodawcy od 23.04.1975 r. do 17.10.1975 r. bezspornie został uwzględniony przy wydaniu zaskarżonych decyzji jako o okres składkowy. Z tych też względów, żadna modyfikacja zaskarżonych decyzji w tej części w świetle złożonego odwołania nie była możliwa.

Biorąc wszystko powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi w pkt 1 wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje z dnia 26 października 2017 r. i 21 sierpnia 2017 r. w ten sposób, że przeliczył kapitał początkowy oraz od 1 października 2017 r. wysokość emerytury A. O., przy przyjęciu do ich obliczenia wartości kapitału początkowego w kwocie 96.027,14 zł i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczonego z lat 1972 -1981 w wysokości 72,48%.; a w pkt 2 na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w pozostałej części odwołanie jako bezzasadne oddalił.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy i pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi.

8 VII 2019 roku.